

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
Комітет з питань аграрної та земельної політики

Р І Ш Е Н Н Я

від 08 вересня 2021 року
Протокол № 72

**Про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про пестициди і агрохімікати» щодо державної реєстрації дигестату
біогазових установок»
реєстр. № 5039 від 15.07.2021 (доопрацьований)**

Розглянувши і обговоривши проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про пестициди і агрохімікати» щодо державної реєстрації дигестату біогазових установок», реєстр. № 5039 від 15.07.2021 (доопрацьований), поданий народним депутатом України Юрчишиним П.В. та іншими народними депутатами України, Комітет відзначає наступне.

Метою розробки зазначеного законопроекту є запровадження у Законі України «Про пестициди і агрохімікати» поняття «дигестат біогазових установок» та скасування законодавчої вимоги державної реєстрації дигестату біогазових установок як агрохімікату.

Відповідно до предмету відання Комітету, визначеного Постановою Верховної Ради України "Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання" від 29.08.2019 р. № 19-ІХ, Комітет зазначає, що законопроектом передбачається врегулювати наступне.

Виробництво біогазу та енергії з нього з використанням сировини та побічних продуктів аграрного сектору є складовою енергетичної системи України. Останнім часом, з розвитком в Україні технологій виробництва біогазу з побічних продуктів та сировини аграрного походження, утворюється все більше дигестату – перебродженої в безкисневих умовах маси.

Будучи по суті органічним добривом або покращувачем ґрунту, дигестат практично на всіх діючих біогазових установках в Україні є лише побічним продуктом процесу виробництва біогазу і найбільш раціональним способом його використання є внесення в ґрунт, оскільки він містить в собі комплекс поживних речовини та мікроелементів в доступних для біоти ґрунту формах, зволожує ґрунти та є джерелом корисних для ґрунта бактерій.

Законом України «Про пестициди і агрохімікати» визначено, що агрохімікатами є органічні, мінеральні і бактеріальні добрива, хімічні

меліоранти, регулятори росту рослин та інші речовини, що застосовуються для підвищення родючості ґрунтів, урожайності сільськогосподарських культур і поліпшення якості рослинницької продукції. Відтак, маючи удобрювальні властивості при внесенні в ґрунти, дигестат формально підпадає під поняття агрохімікати та на даний час потребує державної реєстрації згідно встановленого Кабінетом Міністрів України порядку, з проведенням двоетапних випробувань: польових та виробничих.

Необхідно зазначити, що дигестат є особливим видом органічних добрив, оскільки він має мінливий склад протягом року та з року в рік. Це обумовлено складністю підтримання сталих технологічних режимів під час роботи біогазових станцій при виробництві біогазу з різних видів гною, силосу кукурудзи або інших культур, пожнивних рештків сільськогосподарських культур, первинних або вторинних побічних продуктів переробки рослинної сировини підприємствами харчової переробної промисловості, як то жом цукрових буряків, барда, меляса тощо. У зв'язку з мінливістю складу дигестату, його державна реєстрація як звичайних добрив є практично неможливою.

Тому дигестат може бути одним з видів органічних добрив і покращувачів ґрунтів та включений до Переліку агрохімікатів, дозволених до ввезення на митну територію України, виробництва, торгівлі, застосування та рекламування без їх державної реєстрації.

В країнах Європейського Союзу за своїм функціональним призначенням дигестат біогазових установок, згідно класифікації удобрювальних продуктів в Регламенті (ЄС) 2019/1009 може бути або органічним добривом, або покращувачем ґрунту.

Планом дій з гармонізації законодавства Європейського Союзу та України в рамках реалізації Угоди про асоціацію Україна-ЄС передбачено гармонізацію законодавства щодо добрив, а саме імплементацію в українське законодавство норм Регламенту ЄС 2003/2003. До моменту прийняття в ЄС Регламенту (ЄС) 2019/1009 5 червня 2019 року, такі зміни в українське законодавство не було імplementовано. Оскільки Регламент (ЄС) 2019/1009 скасовує дію і фактично заміняє Регламент ЄС 2003/2003, в Україні слід впроваджувати норми Регламенту (ЄС) 2019/1009.

На сьогоднішній день в Україні не розроблено та не введено в дію жодного національного стандарту, що регламентував би вимоги до дигестату біогазових установок, який є побічним продуктом з різних видів вхідної сировини та їх сумішей та діють вимоги щодо державної реєстрації дигестату біогазових установок як агрохімікату.

З метою врегулювання проблеми використання у сільському господарстві дигестату біогазових установок законопроектом пропонується у Законі України «Про пестициди і агрохімікати»:

- доповнити статтю 1 новим терміном «дигестат біогазових установок – залишки сировини, побічних продуктів, відходів тваринного або рослинного

походження, в суміші або ні, що утворюються в результаті контрольованого процесу анаеробного зброджування з виділенням біогазу»;

- доповнити статтю 4 новою частиною: «Вимоги щодо проведення державної реєстрації пестицидів і агрохімікатів не поширюються на дигестат біогазових установок, що використовується як органічне добриво або покращувач ґрунту, за умови, що він відповідає чинним санітарним нормам та іншим нормативно-правовим актам»;

- доручити Кабінету Міністрів України забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим законодавчим актом, а також прийняття нормативно-правових актів та документів, необхідних для його реалізації, у першу чергу для моніторингу дотримання стандартів якості дигестату, а також імплементацію в українське законодавство положень Регламенту (ЄС) 2019/1009, яким встановлюються правила розміщення на ринку добрив.

Прийняття запропонованих законодавчих змін дозволить збільшити виробництво біогазу та енергії з нього з використанням сировини та побічних продуктів аграрного сектору, підвищити родючість ґрунтів та врожайність сільськогосподарських культур шляхом внесення на полях дигестату біогазових установок як одного з видів органічних добрив і покращувачів ґрунтів, зменшить споживання мінеральних добрив, а також гармонізує законодавство України до вимог Європейського Союзу щодо добрив.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку висловлює зауваження та пропозиції до законопроекту (висновок № 16/03-2021/270683 від 27.08.2021).

З огляду на вищезазначене, **Комітет вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про пестициди і агрохімікати» щодо державної реєстрації дигестату біогазових установок» (реєстр. № 5039) прийняти за основу.

2. Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики Сольського М.Т.

Голова Комітету

М. СОЛЬСЬКИЙ